شريعت
ورځپاڼه
د افغانستان اسلامي امارت مرکزي نشراتي ارګان
د تأسیس کال ۱۳۷٤ هـ.ش/ دوهم پړاو / ۱٦۹ ګڼه / دوشنبه ۱۱ شوال‌المکرم ۱٤٤٤ هـ.ق / ۱۱ ثور ۱٤۰۲ هـ.ش / ۰۱ مي ۲۰۲۳ میلادي

د روسيې د ځرګندونو په اړه د اسلامي امارت اعلاميه

د افغانستان اسلامي امارت د روسيې فدراسيون د دفاع وزير سرګي شايګون هغه ځرګندونې ردوي، چې ګواکې له افغانستانه وسله والې ډلې د منځنۍ اسيا هېوادونو امنيت ته لوی ګواښ پېښوي.

د افغانستان اسلامي امارت نه يوازې دا چې له کلونو جګړې وروسته په افغانستان کې امنيت او ثبات ټينګ کړی، بلکې په سيمه کې هم امنيت او ثبات د خپل اقتصاد محوره بهرني سياست سره مرستندوي بولي او په هېڅ صورت نه غواړي امنيتي ګواښونه موجود وي.

د روسيې هېواد مسوولين بايد دې متوجه وي، چې په تېرو څه کم ۲ کلونو کې نه يوازې دا چې له افغانستانه د سيمې او نړۍ د کوم هېواد امنيت له ګواښ سره نه دی مخ شوی، بلکې د افغانستان اسلامي امارت امنيتي ځواکونه توانېدلي، چې په بشپړ قاطعيت سره په افغانستان کې د داعش فتنه ګرې ډلې پاتې شونې تصفيه کړي.
اسلامي امارت د يوه مسوول حکومت په توګه ... ۵مخ

اشتراک ۳۰ هزار افغان در مراسم حج امسال

شریعت: شیخ الحدیث دوکتور نور محمد ثاقب، سرپرست وزارت ارشاد، حج و اوقاف دیروز در یک کنفرانس مطبوعاتی در مرکز اطلاعات و رسانه‌های حکومت گفت که امسال ۳۰ هزاران تن برای ادای مناسک و مراسم حج عازم عربستان سعودی خواهند شد.
سرپرست وزارت ارشاد، حج و اوقاف در این نشست گفت: این سهمیه بر اساس تقاضای حجاج تنظیم گردیده که در آن عام مردم، مجاهدین، کارمندان ادارات امارتی، ورثه شهدا و... ص۵

کاهش نرخ تکت شماری از پروازهای خارجی

شریعت: وزارت ترانسپورت و هوانوردی، نرخ تکت شماری از پروازهای سکتور خارجی را به طور کوتاه مدت، تعیین نمود.
این وزارت، روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت: قیمت تکت پرواز در شماری از مسیرهای خارجی «کابل - جده»، ۵مخ

پاکستان ته د کندهار له لارې د ترکمنستان ګازو صادرات پیل شول

د هېواد د سوداګرۍ او پانګونې خونې مسوولين وايي، چې د کندهار له لارې پاکستان ته د ترکمنستان د ګازو صادرات پيل شول.
په دې تړاو جوړو شويو ... ۵مخ

نمایندگان و متنفذین اقوام شهر گردیز و پکتیا:

برای بقای نظام آماده‌ی هرگونه قربانی استیم

شریعت: نمایندگان و متنفذین اقوام شهر گردیز و پکتیا در دیدار با معاون سیاسی ریاست الوزراء اذعان نمودند که مردم شهر گردیز و ولایت پکتیا برای بقا و حراست از نظام کنونی آماده‌ی هرگونه... ص۵

شیخ‌الحدیث شهاب‌الدین دلاور:

از قاچاق و استخراج غیرقانونی معادن جلوگیری شود

شریعت: سرپرست وزارت معادن و پترولیم در جریان سفرش به ولایت میدن وردک، حین بررسی معادن آن ولایت گفت که از قاچاق و استخراج غیر قانونی و خود سر معادن جلوگیری شود. ص۵

رهایی ۵۶ افغان از زندان پاکستان

شریعت: به ادامه رهایی محبوسین افغان از زندان‌های پاکستان ٥٦ تن دیگر به تازگی از زندان ایالت سند پاکستان به اهتمام سفارت افغانستان در اسلام‌آباد آزاد گردیدند.
سخنگوی وزارت امور خارجه دیروز با نشر تویتی گفت: بر اثر تلاش‌های سفارت افغانستان در اسلام آباد و قنسلگری این کشور در کراچی، ٥٦ زندانی افغان از زندان‌های سند... ص۵

د کابل - میدان وردګو سړک د بیارغونې چارې پیل شوې

تولګټو چارو وزارت له کابل تر میدان وردګو لويې لارې، د ۲۷ کیلومتره سړک د بيارغولو چارې له ارغندۍ چوک څخه تر دراني بازار پورې په دوه برخو کې پيل کړې دي. دغه وزارت د ترافيکو د ګڼې ګوڼې د مخنيوي او د پروژې د ښه تطبيق په موخه د بار... ۵مخ

د یوناما سیاسي مشر:

د اسلامي امارت د لاسته لاوړنو ربښتینی تصویر نړۍ ته ښایو

شريعت: په افغانستان کې د يوناما سياسي مشر سکاټ سميټ پرون د رياست الوزراء سياسي معاونيت د دفتر له عمومي رئيس سره په کتنه کې وويل چې يوناما د افغانستان اسلامي امارت د لاسته راوړنو ربښتينی تصوير د ملګرو ملتونو له سازمان او نړۍ سره شريک کړی دی.
د رياست الوزراء مطبوعاتي دفتر د يوې خبرپاڼې په خپرولو ويلي ده چې په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د... ۵مخ

د اسلامي عقايدو پېژندګلوي ۲مخ
آسیب‌های خانوادگی صفحه ۲
د کارګر نړيواله ورځ ۳ مخ

سرمقاله

په سوډان کې د روانو شخړو په اړه د اسلامي هېوادونو چوپتیا!

سوډان يو اسلامي هېواد دی،چې په افريقا کې موقعيت لري،خو له بده مرغه چې دغه ښکلی او سمسور هېواد، د غربي ښکيلاکګرو د لاسوهنو له امله په دوو بېلابېلو برخو تجزيه او هغه ساحې چې د ځمکې لاندې بېلا بېل معدني زخيرې د هغوی اجنټانو ته وسپارل شوې او د جنوبي سوډان په نوم يې خانګړی هېواد رامنځ ته کړ او نن بيا په کې د همدغو استعماري طاقتونو له لوري مستقيمه او غير مستقيمه لاسوهنه يو ځل بيا د خپلمنځي جګړو په اور کې سوځي. هغوی چې دغه اورته لمن وهي او په لسمون يې دغه جګړه پيل شوې، د ټول مسلمان امت له خوا يې غندنه کېږي او د اسلامي هېوادونو له زمامدارانو څخه دا غوښتنه کوي چې دوی ولې لاس تر زنې ورته ناست دي او په دې اړه يې هېڅ اقدام نه دی کړی. آيا دوی د يو مسلمان په توګه دا مکلفيت نه لري چې د دوو مسلمانانو په منځ کې مداخله وکړي او د روغې، جوړې او سولې په ټينګښت کې مؤثر رول ولوبوي. څرنګه چې امريکا او اروپا بېلا بېل براعظمونه دي هغوی د مسلمانانو د ځپلو پر خلاف خپلو کې سره يو کېدای شي،خو په ګاونډ کې يو مسلمان له بل مسلمان سره د مسلمانانو په توګه چې د يوه وجود حيثيت لري نه شي يو ځای کېدای ترڅو خپل ځانونه او خاوره د نورو له اسارت او غلامۍ وژغوري، پښتو متل دی چې وايي له يوه لاسه ټک نه خېژي يا په بل عبارت د لاس ګوتې چې يوه يوه وي ماشوم هم کولی شي ما ته يې کړي خو کله چې... ۵مخ

نجات یک کودک از نزد آدم ربایان در کابل

شریعت: پولیس کابل یک کودک را از نزد آدم‌ربایان نجات داد.
دفتر مطبوعاتی قوماندانی امنیه کابل دیروز گفت: که این کودک از ساحه ناحیه دهم شهر کابل ربوده شده بود که از سوی نیروهای امنیتی از... ص۵

کاظمی قمی: مشکلات امروز افغانستان میراث اشغال امریکا است

سفیر ایران در کابل از شرکت کنندگان نشست دوحه خواسته است به آن مشکلات در افغانستان که می‌توان آن را میراث اشغال این کشور از سوی امریکا خواند؛ رسیدگی کنند.
نشست دوحه به تاریخ اول ماه می به میزبانی آنتونیو گوترش، سرمنشی سازمان ملل و با شرکت نمایندگان آن کشورهای که برای افغانستان نماینده ویژه دارند، برگزار خواهد شد.
حسن کاظمی قمی، سفیر ایران در کابل که خود یکی از شرکت کنندگان این نشست خواهد بود در تویترش نوشته «او در... ص۵

بندیانو ته د سواد زده کړې لپاره ښوونځی جوړ شو

د ننګرهار د پوهنې رياست د سواد زده کړې پروګرام ارونــد د دغه ولايت په بندخونه کې يو ښوونځی جوړ کړی، چې سږ کال په کې ۴ نوي ټولګي جوړ شوي دي.
د ياد رياست د سواد زده کړې برنامې آمر ابو زاهد او ورسره مل پلاوي د بندخونې رئيس مولوي مقتدا حفيظ الله، د بندخونې... ۵مخ

د غوري سیمنټو په تولید کې زیاتوالی راغلی

د بغلان ولايت د غوري سيمنټو فاريکې مسوولين په دې فابريکه کې د سيمنټو توليد د زياتوالي خبر وکوي. د دغې فابريکې د مسوولينو په وينا، اوسمهال دغه فابريکه په ۲۴ ساعتونو کې ۶۰۰ ټنه سيمنټ چې ۱۲ زره بوجۍ کېږي توليدوي. د بغلان... ۵مخ

یونسکو با اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی همکاری می‌نماید

هیئتی از سازمان علمی، آموزشی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) گفته است که آنان در راستای ارتقای ظرفیت ادارهٔ تعلیمات تخنیکی و مسلکی افغانستان کار خواهند کرد.
اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی، دیروز با نشر خبرنامه‌یی از دیدار مولوی نیک محمد نیکمل، رییس پلان و هماهنگی استراتیژیک این اداره با هیئتی از سازمان یونسکو در کابل، خبر داد.
بر اساس خبرنامه؛ هیئت یونسکو متعهد شد که مراکز آموزشی اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی را در راستای ارتقای ظرفیت همکاری خواهند کرد.
این در حالی است... ص۵

خلورمه برخه

د اسلامي عقایدو پېژندګلوي

شیخ الحدیث صبغت الله مولوي زاده/ ژباړه: محمدصادق طارق

د ایمان اجزاء

فخر الاسلام علی بزدوي رحمه الله ایمان او اسلام داسې تعریفوي چې: ((تصدیق و اقرارٌ باللهِ سبحانه و تعالی کما هو باسمائه و صفاته و قبول أحکامه وَ شرائعه)).

ایمان عبارت دی له باور کولو او د الله تعالی په ربوبیت، نومونو او صفاتو باندې لکه څنګه چې الله تعالی د هغوی لائق دی اقرار کول او د الله تعالی له لورې ټول احکام او شرائع منل.

پایله دا چې په ایمان کې دوه شیان ډېر اړین دي؛ یو په زړه پورې اړه لري او بل په وجود پورې، هغه دا چې:

۱- د ایمان قلبي برخه عبارت ده له دې چې په ټولو هغه ضروري احکامو چې د الله تعالی له لورې پر رسول الله صلی الله علیه و سلم باندې نازل شوی دي، باور او عقیده ولري. د دغه رنګ احکامو منل او د هغوی په وړاندې قلبي تسلیم، سقوط نه منونکې برخه ده؛ چې که د بنده له زړه سقوط وکړي په حقیقت کې د ایمان له زوال او د اسلام له دایرې څخه د وتلو سره سمون لري.

۲- د ایمان دوهمه برخه چې په وجود پورې تړلې ده، په ژبه اقرار دی؛ ځکه تصدیق خو باطني او قلبي کار دی چې هېڅ څوک یې په اړه معلومات نه شي تر لاسه کولای، نو د څرګندولو لپاره به یې خامخا په ټول ژوند کې، حتی که د یو ځل لپاره هم وي په ژبه سره چې د زړه ترجمانې کوي ((أشهد أن لا اله الا الله و أشهد أن محمدا رسول الله)) ووایي، یعنې په ایماني چارو به اقرار کوي، خو په ژبه د اقرار کولو مقام د زړه له تصدیق سره برابر نه دی؛ ځکه د ژبې اقرار په ایماني چارو کې سقوط منونکې برخه ده چې هر کله مسلمان، د کافرانو له لوري په مرګ، د غړیو په پرې کېدو او یا دومره وهلو سره جدي تهدید شي چې په پورته دوو کارونو کې د یوه لاملَ وګرځي نو ورته رخصت شته چې داسې خبره یا کار وکړي چې د ایمان پر نه شتون دلالت ولري، په دا شرط چې د اسلامي احکامو په اړه به په زړه کې قوي تصدیق ولري.

د ایمان د دغه دوو ارکانو بېلګه لکه د انسان د بدن غړې دي چې پر دوو برخو؛ رئیسه او غیر رئیسه غړو باندې وېشل کېږي، چې هر کله د انسان رئیسه غړې له منځه لاړ شي د مرګ لامل یې ګرځي، خو هر کله چې د انسان غیر رئیسه غړې فاسد شي او د یو حاذق ډاکټر د اړینې توصیې له امله د جراحۍ عمل ته اړ شي د هماغه غړي د لاسه ورکولو له امله که څه هم انسان معیوبېږي خو نه مړ کېږي، او یا د فرض لمانځه ارکانو ته ورته دي چې ځینې یې لکه ولاړه (قیام) د انسان د ناروغتیا او کمزورتیا پر مهال ساقطېږي او ځینې نور ارکان د رکوع او سجدې په څېر، تر څو چې د سر په ښورولو سره ادا کېږي نه ساقطېږي، خو که چېرې ناروغ انسان د سر په ښوځولو هم واک و نه لري نو لمونځ یې ساقطېږي.

پاملرنه: که څه هم د ایمان دواړه ارکان ظاهراً په بندګانو کې یو شان دي؛ ځکه پر هر بنده لازمه ده چې په زړه کې د ایماني چارو تصدیق، او په ژبه اقرار ولري او د دې دوو اړخونو له پلوه توپیر نه لري، خو بیا هم ښه نه ده چې وویل شي: زما ایمان د صحابي ایمان ته ورته دی؛ ځکه ایمان او کفر د سترګو او ړوندتیا مثال لري، سترګې هم له یو بل سره توپیر لري، ځینې کسان هر شئ د چشمکو (عینکو) پرته شفاف او واضح ویني او ځینې نور یې له چشمکو پرته ضعیف ویني او هغه کسان چې بیا هر څه ته په چشمکو کې ګوري د سترګو د کمزورتیا نمبرونه یې سره بېل دي، په دغه ډول د ایمان ځلیدلو درجه د یوه مسلمان په زړه کې د بل مسلمان د ایماني رڼا سره توپیر لري؛ د ځینو په زړونو کې د ایمان ځلا او رڼا د لمر د وړانګو غوندې، په ځینو نورو کې د سپوږمۍ د رڼا غوندې، د ځینو نورو په زړونو کې د ستورو د ځلېدو غوندې او په ځینو نورو کې د څراغ د شغلې غوندې اغېزه لري.

آسیب‌های خانوادگی

پوهنمل سمونوال ثابت خان حبیبی

چکیده

نهادهای اجتماعی هر یک برای برآوردن نیازهای از نیازمندی اساسی بشر پدید آمده اند. خانواده نخستین نهاد اجتماعی است که در آن اولین اندیشه‌ها، رفتارها و فرآیندهای تکوین شخصیتی نهادینه میشود. خانواده سالم به همان پیمانه که متضمن رشد اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جوامع میباشد. برعکس به همان پیمانه آسیب‌های خانوادگی سبب ناامنی، بی نظمی، ناهنجاری، جرایم و انحرافات نیز میگردد.

آسیب‌های خانوادگی مانند نابسامانی‌های خانوادگی، ازدواج‌های اجباری، ازدواج‌های زیرسن، خشونتهای فامیلی، طلاق، اعتیاد، عدم توافق فکری و غیره مواردی است که امن و نظم اجتماعی را برهم زده و باعث نا ارامی روحی و فزیکی شهروندان گردیده است. سوال بر این است که تنها همین آسیبهای خانوادگی است که باعث ناامنی و ارامش اجتماعی گردیده است و یا هم مواردی دیگری نیز وجود دارد که متضمن ناهنجاری‌های اجتماعی میگردد.

اصطلاحات کلیدی: آسیب‌های اجتماعی، خانواده، آسیب‌های خانوادگی، ازدواج‌های اجباری، خشونت‌های فامیلی.

مقدمه

خانواده اغلب عنصر مهم زندگی اجتماعی ما تلقی شده و یک واحد اجتماعی بنیادی است: همه ما در درون یک خانواده متولد شده ایم، توسط خانواده پرورش یافته و سرانجام خانواده جدیدی تشکیل می‌دهیم. تحقیقات نشان داده است که اکثر مردم خواهان آن هستند که در خانواده زندگی کنند و بر این باور اند که اکثریت ما در خانواده زندگی میکنیم.

در جوامع سنتی که تغییرات اجتماعی رشد سریعی نداشت، آسیب‌های اجتماعی از اعضای خانواده ناشی می‌شد، اما در جوامع صنعتی و نوین امروزی، که دگرگونی‌های اجتماعی رشد سریع داشته و جوامع را در حال گذار پیوسته قرار داده، وضع به گونه دیگری است؛ زیر تحولات و تغییرات اجتماعی تاثیر عمیقی در نهاد خانواده به جای می‌گذارد و از این رهگذر، خانواده نیز در معرض آسیب قرار می‌گیرد. گرچه جامعه ما سنتی بوده و تحولات اجتماعی کندی داشته، به آن هم رشد سریع تکنالوژی و ارتباطات خاصتاً شبکه جهانی انترنت سبب آسیب‌های زیادی خانوادگی گردیده است. اکنون این سوال مطرح میشود جامعه سنتی و در حال گذار چی مشکلات و آسیب‌های برای خانواده پدید آورده است؟ و از منظر دین مبین اسلام چه راه حل‌های برای جبران و رفع این مشکلات وجود داد؟ که مختصراً در این مقاله پژوهشی به بررسی گرفته شده است.

تعریف خانواده

۱. خانواده گروهی اجتماعی است که شامل والدین، اجداد شان باشد.

۲. خانواده گروهی از افرادی که با یکدیگر رابطه خونی دارد؛ گروهی که دارای یک جد مشترک هستند.

۳. خانواده یک گروه اجتماعی که یکدیگر را به عنوان یک واحد اجتماعی و اقتصادی حمایت میکند.

٤.خانواده یک گروه اجتماعی است که به وسیله اقامت مشترک، همکاری اقتصادی و تولید مثل معین میشود؛ که شامل بزرگسالانی از هر دو جنس است، دست کم دو نفر که دارای رابطه جنسی هستند که به طور اجتماعی پذیرفته شده است، با یک یا تعداد بیشتری فرزند که به نسب خودشان است و یا به فرزند خواندگی پذیرفته اند و حاصل ارتباط جنسی غیر رسمی بزرگ-سالان است.(لیزاستیل. وارن کید،۱۳۸۸، ص ۲۵)

خانواده نخستین نهاد اجتماعی است که هسته اولیه زندگی اجتماعی را تشکیل میدهد و از دیدگاه کارکردی روابط خویشاوندی و خانوادگی ضرورت‌های اساسی مربوط به بقا را برآورده می‌کنند. این ضرورت‌ها عبارت اند از:

۱. تنظیم روابط جنسی و مقاربتی؛

۲. فراهم ساختن حمایت زیستی از هر یک از اعضای جامعه خاصتاً نوزدان و اطفال که اینده سازان جامعه اند؛

۳. ایجاد واحد باثباتی از جامعه پذیری به نحوی که اطفال بتوانند فرهنگ و مهارتهای اجرای نقش را که برای زندگی بعدی اساسی است، کسب کنند.

٤.تامین فضای از حمایت اجتماعی مساوی برای اطفال و کلان سالان؛

۵. تنظیم روشمند رول بزرگ سالان در موقعیت‌های حیاتی تولیدی (اقتصادی) و تولید مثل و تربیت طفل در جامعه.

ساختار خانواده

خانواده دارای دو شکل اصلی است:

الف. خانواده هسته‌ای

ب. خانواده گسترده

الف. خانواده هسته‌ای: یک خانواده هسته‌ای شامل پدر، مادر، کودکان طبیعی و فرزندخوانده است. اعضای این خانواده اغلب، با هم در یک خانوار مشترک بسر میبرند

گرچه مفهوم خانواده بر حسب زمان و مکان متفاوت است. بطور مثال خانواده به هنجار در بریتانیای مدرن خانواده ای هسته ای است که مرکب از مادر، پدر و فرزندی است که با یکدیگر در وفاق و صلح و صفا زندگی میکند، با مادری که از خانه مراقبت میکند و پدری که به منظور کار از خانه خارج می‌شود تا دیگران را تامین کند.

ب. خانواده گسترده: شامل یک خانواده هسته‌ای، به همراه یک یا تعداد بیشتری از خویشاوندان است که در یک خانوار با یکدیگر به سر میبرند. دیگر وابستگان، ممکن است شامل پدر بزرگ، عمه‌ها، زنان و بچه‌های پسران و مانند آنها باشند. خانواده گسترده دارای تعریف وسیعی بوده و شرایطی را دربر می‌گیرد که در آن اعضای خانواده در مجاورت هم به سر می‌برند تا آن که در زیر یک سقف زندگی کنند و دارای روابط مداومی با یکدیگر باشند. (لیزاستیل. وارن کید،۱۳۸۸، ص۲۹)

در جوامع سنتی الگوی خانواده «گسترده» غلبه دارد؛ زیرا همبستگی طایفه ای و قبیله ای بسیار مستحکم است و تجمع افراد خانواده علاوه بر مشارکت در امر تولید و کشاورزی، ساز و کاری برای دفاع اجتماعی از خطرات طبیعت و جنگ و تهدید به شمار می‌رود. در حالیکه در جوامع معاصر و صنعتی بیشتر الگوی خانواده «هسته یی» و یا جمعیت کم شیوع دارد.

۱. محیط متشنج خانوادگی

اثرات روانی محیط متشنج خانوادگی در دوران اولیه طفولیت و دوران بلوغ باانواع اختلالات و بیماری‌های روانی ظاهر می‌گردد. نفاق، ناسازگاری و مشاجره دایمی پدر و مادر و اطرافیان، آثار شومی در روان طفل باقی می‌گذارد. طفل به علت عدم آرامش روانی به تحصیل و کار بی‌علاقه شده همیشه مضطرب و پریشان است و ثبات ندارد. آثار این ناراحتی‌ها بعداً در سنین بلوغ بصورت، پرخاشگری، سرکشی از مقررات و قوانین اجتماعی و یا بی‌تفاوتی و انزوا و منجر به ارتکاب جرایم مختلف می‌گردد.

۱- محیط از هم گسیخته خانوادگی (طلاق والدین)

طلاق، پی‌آمدهای منفی بسیاری به فرزندان دارد. فقدان پدر و مادر غیر از مشکلات مادی از نظر تربیتی و عاطفی نیز ضربه سختی به روح و روان آنان وارد می‌کند. طلاق و جدایی بین پدر و مادر سبب اضطراب و نگرانی فرزندان آن‌ها می‌گردد و در موقع جدایی نمی‌توان دقیقاً تثبیت کرد که به کدام یک از آنان بیشتر انس داشته و علاقمندی است. در اثر این محرومیت از دیدن یکی از آن‌ها ممکن سبب ناراحتی روانی گردد و بعداً بصورت عصبانیت، تمرد از اوامر پدر، مادر و دیگران و بلاخره ناسازگار اجتماعی خواهد شد.

در دین مبین اسلام، برای جلوگیری از این لطمه بزرگ روانی، در قران عظیم الشان مکرراً راجع به نوازش و حسن سلوک و تربیت اطفال یتیم تأکید شده است.(سوره بقره آیه ۱۷۷؛ سوره نساء ۸ و۳٦).

ترجمه ایه ۱۷۷ سوره بقره: نیکوکاری آن نیست که روی به جانب مشرق یا مغرب کنید (چه این چیزی بی‌اثری است) لیکن نیکوکاری آن است که کسی به خدای عالم و روز قیامت و فرشتگان و کتاب آسمانی و پیغمبران ایمان ارد و دارایی خود را در راه دوستی خدا به خویشان و یتیمان و فقیران و در راه ماندگان و گدایان بدهد و در آزاد کردن بندگان صرف کند، و نماز به پا دارد و زکات مال به مستحق بدهد، و نیز نیکوکاری آنانند که با هر که عهد بسته اند به موقع خود وفا کنند و در حال تنگدستی و سختی و هنگام کارزار صبور و شکیبا باشند. کسانی که بدین اوصاف آراسته اند، آن‌ها به حقیقت راستگویان و آن‌ها به حقیقت پرهیزگار انند.

ایه ۸ سوره نساء، ترجمه: و چون در تقسیم (ترکه میت، اشخاصی از) خویشان و یتیمان و فقیران حاضر آیند، به چیزی از آن مال را روزی دهید و با آنان سخن نیکو و دلپسند گویید.

ایه ۳٦ سوره نساء ترجمه:

و خدا یکتا را بپرستید و هیچ چیزی را شریک وی نگیرید و نسبت به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و فقیران و همسایه دور و نزدیک و دوستان موافق و رهگذران و بندگان که زیردست نفر شما اند نیکی کنید، که الله جل جلال له مردم خودپسند را دوست ندارد.

۳. خشونت‌های خانوادگی

خشونت و برخوردهای قهرآمیز ارامش خانواده را برهم زده است. زنان و اطفال بیشترین قربانیان خشونت هستند. در خانواده‌های مرد سالار نگرش حاکم چنین است که خانواده محیط خصوصی است و دیگران، جامعه و دولت حق دخالت را در امور شخصی افراد را ندارند. معمولاً این حق برای پدر محفوظ است که می‌تواند، در صورت مشاهده رفتاری که باارزش و هنجارهای پدر خانواده سازگاری ندارد، اطفال را تنبیه می‌کند تا اصول موردنظر خود را در محیط خانواده با قوت حاکم بماند. اما ضرب و جرح اطفال اثرات ناگواری بر شخصیت، عواطف و احساسات آنان برجا می‌گذارد و طفل دچار اختلالات روانی کرده و اعتماد به نفس را در او نابود می‌سازد.

طوری که مهر و محبت والدین سبب آرامش روانی و احساس امنیت طفل می‌شود و برای رشد شخصیت هر طفل ضروری است. برعکس اطفال مطرود و محروم از مهر و محبت والدین، ترسو، حسود، کینه توز و منزوی بوده و حالت هیجانی و اضطراب داشته بی‌عاطفه، بی‌تفاوت، ناراضی، بی‌رحم و مسامحه‌کار می‌شوند. اطفال محروم از مهر و محبت والدین حالت هیجانی و اضطراب داشته بی عاطفه، بی تفاوت، نارضایی و بی‌رحم می‌شوند و رفتار ضداجتماعی آنان بادرغ‌گویی، سرقت و بی انضباطی ظاهر می‌گردد.

اطفال طرد شده از خانواده احساس تنهایی کرده و حس اعتماد به نفس که لازمه رشد شخصیت است در آنان ضعیف می-گردد. اطفال برای جبران کمبود محبت از خانه فرار و به دیگران پناه می‌برند. تحقیقات و پژوهش‌ها نشان دهنده آن است که مجرمین خطرناک و جنایت‌کاران حرفه ای کسانی هستند که از نوازش مادر و پدر محروم بوده اند و یا هم دایماً تحت شکنجه و آزار والدین خود قرار گرفته اند.

اطفال طردشدن را به تحقیر تعبیر نموده احساس تنهایی کرده و حس اعتماد به نفس که لازمه رشد شخصیت است در آنان ضعیف می‌گردد. طبق تحقیقات علمی ثابت شده که مجرمین خطراناک و جنایت‌کاران حرفه ای که مرتکب جنایات وحشت‌آور می‌شوند کسانی هستند که از مهر و نوازش مادر و سرپرستی پدر محروم بوده اند. (دانش، تاج زمان،۱۳۸۸ص ۲٤٤)

۳. ازدواج اجباری

امروز یکی از معضلات اجتماعی ازدواج‌های اجباری و ناخواسته است که حق مشروع و گزینش همسر را دختران سلب می‌نماید. این آسیب کم و بیش در مناطق گونان کشور وجود دارد. برخی از این ازدواج‌ها مربوط به دوران خوردسالی دختران است که بشتر این ازدواج‌ها پاینتر از ۱۲ سال است و معمولاً پس از چند سال به جدایی از همسر و سایر آسیب‌های فردی و خانوادگی منجر می‌شود.(فرجاد، محمد حسین، ۱۳۷۲ص٤٥)

مقصود از «ازدواج اجباری» پیوند زناشویی رسمی است که در آن رضایت و اراده زوجین یا یکی از آنان نادیده گرفته شود و برای برقراری این پیوند از انواع فشارهای جسمی و روانی استفاده گردد. آسیب‌های ناشی از این ازدواج‌ها را میتوان ذیلاً خلاصه کرد:

۱. بر سلامت جسمی زنان تاثیر منفی بر جای می‌گذارد و موجب اختلال صحی و روانی تولد نوزدان گردد.

۲ .دومین آسیب مربوط به اختلالات روحی دختران است. از دست دادن امید به زندگی، فقدان تصویر موفقت‌آمیز برای زندگی خود و فرزندان. مجموعه این این فشارهای روانی ایجاد هرگونه ابتکار، طراوت و نشاط را در محیط خان برای این دختران از بین می‌برد و خانه را برای آنان به زندان تبدیل می‌کند و افسردگی، پرخاشگری و دل‌سردی از زندگی را به همراه می‌آورد. روابط خانوادگی را شدیداً متاثر ساخته که در نهایت به سست شدن بنیان خانواده، طلاق، فرار از خانه، سوء ظن، ، همسرآزاری، خشونت علیه یکدیگر، قتل، وجود فرزندان مجرم، ضعف اخلاقی و غیره اشاره کرد. (اعزازی شهلا، ۱۳۷٦،ص۱۹۹)

مواردی فوق الذکر را می‌توان از آسیب‌های معدودی شناخت که در تبانی به سایر آسیب‌های اجتماعی و مشکلات امروزی شهر کابل گردیده است.

منابع و ماخذ:

۱. احمدی، احمد، طرهای آموزشی برای خانواده‌های شهری، اصفهان، ۱۳۷٤.

۲. اشرف، احمد، ویژگی‌های تاریخی شهر نشینی در ایران، تهران،۱۳٦۸.

۳. اعزازی شهلا، جامعه شناسی خانواده با تاکید بر نقش ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر، روشنگران و مطالعات زنان،۱۳۷٦. ص ۱۹۹

٤. دانش، تاج زمان؛ مجرم کیست؛ جرم شناسی چیست؛ تهران، ۱۳۸۸

د لیمو اوبو حیرانونکې ګټې

ډاکتر زاهد نایل

له ویټامین C څخه غني لیمو، که له یوې خوا د غذایي توکو د خوند زیاتولو لپاره کارول کېږي، له بلې خوا ډېرې زیاتې ګټې هم لري، چې حیران به مو کړي.
لیمو له بدن څخه د زهرجنو او بې ګټې موادو د اېستلو، د مخ روڼ ساتلو، وزن کمولو او د ګېډې ګټو په ګډون یو شمېر نورې ارزښتمنې ګټې هم لري.
د لیمو اوبه کارولې، ډېرو ته په کتو، تاسو به هرو مرو کوښښ کوئ چې په خپل ورځني غذایي رژیم کې ورته کافي ځای ورکړئ.
راځئ! د لیمو اوبو (شربت / محلول) له ګټو په ګډه سره ځانونه خبر کړو....

پوستکی تازه او ځوان ساتي:
مونږ ورځ په ورځ د عمر له مخې مخ پر وړاندې روان یو. خو کولی شو چې پوستکی هماغسې ځوان او تازه وساتو. له C ویټامین څخه د غني والي له امله د لیمو اوبه د پوستکي د کمزورو او له کاره لوېدلو حجرو (ژونکو) د ترمیم لپاره مرستندوی دي او هم د پوستکي پر مخ داغونه، کرښې او خراشیدګي کموي.

له کوچنیو دانو او ګرمکو مو ژغوري:
د لیمو اوبو کافي کارول، پوستکی له دننه خوا څخه رغوي، په دې سره د پوستکي د پاسه د تېرسري او دانو نښانې او ګرمکې له منځه وړي.

قوي وېښتان مو په برخه کوي
د لیمو اوبه ستاسې وېښته هم ساتي. د لیمو په اوبو کې شته خصوصیات د وېښتو ریښې قوي کوي او هم د وېښتو په زیاتوالي کې ګټور ثابتیږي او د دې ترڅنګ د لیمو اوبه تاسو نه اړ باسي، چې په وېښتو بیا ډېر تېل ولګوئ.

د ویني بهېدنې بهیر کموي:
که ستاسې وورۍ وینې کیږي، نو یو ګیلاس ترمو اوبو ته له لیمو څخه زیښلې غلیظې اوبه ور ګډې کړئ، بیا یې په ډکه خوله غرغره کړئ، تاسې به حتماً د وورۍ په وینې بهېدو کې کمښت ووینئ!
لامل یې دا دی، چې د لیمو په اوبو کې د صفایي او مکروب ضد خصوصیت شته، چې پر مټ یې د خولې بکتریا له تخریب څخه غورځوي.
د لیمو د اوبو غرغره د وریو د ستونزې کمولو ترڅنګ ستونی هم سموي او د ګرمایش په کمولو کې هم مرسته کوي.

د هضمي سیستم په غوره والي کې مرسته کوي:
که د ګیس له امله مو ګېډه کې درد وي او یا پړسېږي، نو یو وار بیا په یو نیم ګیلاس نیم ګرمو اوبو کې د لیمو اوبه ورګډې کړئ او په دمه دمه یې وڅښئ. په دې سره به مو نه یوازې دا چې درد کرار او پړسوب کم شي، بلکې د هضم عمل به مو هم بهتر شي.

پښتورګي مو روغ ساتي:
ټول پوهیږو، چې زیاتې اوبه څښل د پښتورګو لپاره ګټورې دي، خو پر دې به نه پوهېږئ، چې د لیمو د اوبو څښاک په ډېرې چټکۍ سره زموږ له بدن څخه زهرجن مواد بېرون باسي، چې د دې خاصیت په لرلو سره د پښتورګو لخوا د اطراح عمل خورا آسانوي او پښتورګي د ډېر فعالیت بوج ته نه پرېږدي.

دفاعي سیستم قوي کوي
لیمو خورا ډېر C ویټامین لري ، دغه ویټامین مدافعي قوت غښتلی کوي، په دې سره نه یوازې دا چې د وجود مدافعتي نظام ښه کیږي، بلکې له ناروغیو سره مو مقاومت هم ډېروي.

د سږیو لپاره ګټوره منبع ده:
که تاسې په دوامداره توګه د ساه اخیستنې له ستونزې یا د هوایي لارې له التهاب (سوزش، پړسوب او درد) سره مخ یئ، نو په دغو ستونزو (ناروغیو) کې هم د لیمو اوبه ستاسې مرسته کولی شي.
لازمه نه ده، چې ناجوړتیا به مو پاکه ختمه کړي، لاکن هره ورځ د لیمو د محلول (یو ګیلاس) څښل به مو تنفسي سیستم ډېر ښه کړي.

رعایت اصول حقوق انسان در اسلام

پوهیالی څارمن محمد آغا « سادات» استاد پوهنتون ارتقاظرفیت

مقد مه
در این هیچ شکی نیست که دین مبین اسلام مدافع اصلی حقوق الناس در تمامی ابعاد زندگی محسوب میشود. ازطرف دیگر یکی از جمله مباحث قدیمی که همواره توسط علما و دانشمندان اسلامی مورد توجه قرارگرفته است موضوع رعایت حقوق انسان و ضمانت اجرای آن میباشد. زیرا تضمین امنیت، آزادی و کرامت انسانی واصول رعایت حقوق الناس ار اهمیت بالای برخوردار است و در میان ادیان الهی، بی تردید دین مبین اسلام الهام بخش ترین دین در ترویج و حمایت از حقوق انسان دوستانه و ضمانت اجرای آن به شمار می رود. مسلمانان با التزام به دستورات حیات بخش اسلام؛. همچنین، تعداد روایات به حدی است که با هیچ یک از ادیان دیگر قابل مقایسه نمی باشد.

توضیح

۱- اصل عدالت
از مهمترین مبانی که اسلام به عنوان پشتوانهٔ قوی برای تضمین حقوق انساندوستانه بیان داشته است، رعایت عدالت در کلیه شئون و روابط انسانها می باشد، اسلام باتأکید بر این اصل، کلیه اعمال منافی عدالت، از قبیل خودکامگی، قلدری، اعمال خشونت آمیز و جنایتکارانه و نقض حقوق انسان و تجاوز به حریم انسانها و یا انتقام گیری و کینه توزی را با تمام انواعش محکوم وممنوع قرارداده است.
دین مبین اسلام عدالت را هدف بعثت انبیاء و زیربنای تشکیل حکومت بر مبنای اراده الهی می داند. قرآن کریم در این زمینه در سوره مائده آیه ۸ میفرماید(ای کسانی که ایمان آورده‌اید برای الله(ج) به داد برخیزید و به عدالت شهادت دهید و البته نباید دشمنی گروهی شما را بر آن دارد که عدالت نکنید عدالت کنید که آن به تقوا نزدیکتر است و از الله(ج) پروا دارید که الله(ج) به آنچه انجام می‌دهید آگاه است... »

۲- اصلآموزش،اصلاح و تربیت
ازاساسی ترین مبانی اخلاقی که تضمین کننده تطبیق قواعد بشردوستانه در اسلام مطرح گردیده است، آموزش، اصلاح، هدایت و تربیت انسانها وتهذیب نفوس و سعی و تلاش در جهت اصلاح انسانها وجوامع انسانی است؛ الله(ج) در قرآن حکیم، آنجا که احسان بزرگ خود را برای بشریت بخاطر بعثت پیامبر بزرگ اسلام (ص) بیان می دارد، از مهمترین مقصدهای بعثت آموزش، تزکیه و تربیت را برمی شمارد: که الله(ج) در سوره بقره آیه ۱۲۹- ۱۵۱ و سوره آل عمران آیه ١٦٤ میفرماید « به یقین الله(ج) بر مؤمنان منت نهاد [که] پیامبری از خودشان در میان آنان برانگیخت تا آیات خود را بر ایشان بخواند و ایشان را تزکیه (پاك) گرداند و کتاب و حکمت به آنان بیاموزد قطعا پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند»

۳- اصل حمایت از افراد مستضعف
از فرزانه ترین مبانی که اسلام جهت ضمانت اجرای مقررات بشردوستانه وضع کرده است، اصل حمایت است، آنهم از اقشار ضعیف و مستضعف و آسیب پذیر، این دین آسمانی در این زمینه دستورات اکید و و مقررات بلیغی دارد تا همواره جامعه بشری آنها را تحت پوشش و محبت قرار دهد و زندگی آنها را تأمین و تضمین نمایدو از برخوردهای نابخردانه و موذیانه نسبت به آنها بویژه در جنگ ها و حوادث روزگارپرهیز نماید.چنانکه الله(ج)وند در سوره قصص آیه ۵ می فرماید:« و می خواهیم کسانی را که در سرزمین شان (از دست زورمندان و ستمگران، قصداً و عمداً) فرودست و ضعیف ساخته شده اند مورد احسان وامتنان خود قرارداده آنان را پیشوایان [مردم] و وارثان اصلی [زمین] گردانیم». این آیت مبارك حمایت از گروه های ضعیفی را که از دست ایزم های استکباری و سلطه جو، همواره در معرض آسیب های گوناگون قرار می گیرند یگانه هدف تطبیق قاعده های بشردوستانه در اسلام می داند با بیان این امر که وارثان اصلی این سرزمین پهناور، همین مردم آسیب پذیراند؛ چراکه از جانب این ها هیچ گونه زیان و خساره ئی به آدمی زاد متصور نیست. در اسلام، مسئولیت مقابله با تهدید، ارعاب و ستمگری، وظیفه همگانی است.

۴ ـ اصل تأکید بر ایجاد امنیت
یکی از بهترین تجلیات انسان‌دوستانه در اندیشهٔ اسلام، اهتمام به ایجاد امنیت برای همه است. اسلام امنیت را والاترین نویدی به جامعه انسانی و از بالاترین سطح ارتقا و تعالی بشری میداند: تأمین امنیت عمومی، از نظر اسلام برای همه شهروندان، خواه مسلمان یا غیرمسلمان از وظایف اولیهٔ همه حکومت هاست و چنانچه برای یکی از شهروندان حکومت اسلامی مهم است. الله(ج)وند متعال در سوره نور آیه ۵۵ میفرماید که مسلمانان در روی زمین موظف به حفظ امنیت جان، مال، ناموس، شرافت، عقل و ایمان یکایك بشر هستند و کسی نمی‌تواند از راه نامشرع، امنیت آنان را مورد تجاوز قراردهد.

نتیجه گیری:
اسلام با طرح این ارزشها احساسات ناشی از عقده مندی را مهار ساخته و انسان را مآمور می سازد تا در مسیر عقلانیت، انصاف و کرامت انسانی گام بردارد. ایمان واقعی بزرگترین مانع برای تعدی و تجاوز است، مومن حقیقی هیچ گاهی کرامت و حیثیت آدمی و بنی نوع خود را پایمال نمی کند، مخصوصاً در حالت جنگ و منازعه. رعایت عدالت در کلیه شئون و روابط انسان ها امر ضرروی می باشد، اسلام باتأکید بر این اصل، کلیه اعمال منافی عدالت را ممنوع قرارداده است. اصل اصلاح گری در اسلام از جایگاه رفیعی برخوردار است و هدف از مشروعیت جهاد ودفاع و قتال در اسلام نیز همین است. اسلام بر حفظ پیمان ها و قراردادهای دو جانبه و چند جانبه تأکید می نماید. در دین مبین اسلام ترویج انگیزهٔ اخوت و مساوات انسانی یکی از مهمترین اصل محسوب میشود.

منابع ماخذ:

قرآن کریم.
۱-ابن اثیر، عزالدین،(بی تا)، کامل تاریخ بزرگ اسلام و ایران، ترجمه عباس خلیلی، انتشارات شرکت سهامی چاپ کتب ایران.سال ۱۳۷۱
۲-ابن هشام، محمد، (بی تا)، سیره پیامبر، سال ۱۳۷۵ترجمه سیدهاشم رسولی، تهران، کتاب فروشی اسلامی.
۳- ابن ماجه، محمد،(بی تا)، سنن ابن ماجه، سال ۱۳۵۳ ناشر: دار إحیاء کتب عربی - فیصل عیسی بابی حلبی.
۴- ابن هشام، محمد، (بی تا)، سیره پیامبر، سال۱۳۷۵ ترجمه سیدهاشم رسولی، تهران، کتاب فروشی اسلامی.
۵-أبو محمد بن محمد، (۱۴۱۳هـ)، بغیة الباحث عن زوائد مسند الحارث، ناشر: مرکز خدمة سنت و سیره نبوی مدینه منوره، چاپاول.

د کارګر نړیواله ورځ

خالد مشعل

اسلام په سپېڅلي دین کې د کار او کارګر اصول واضح بیان شوي، څه غموض نشته پکې، ولې لویدیځه نړۍ تر ۱۸۸۶ز پورې د کار او کارګر له اصولو او قوانینو څخه بې برخې وه. او په دې اړه یې سم صحیح اصول نه لرل او لا تراوسه هم د اسلام غوندې قوانین نه لري.
له نن څخه ۱۳۷ کاله وړاندې د امریکا په شیکاګو کې کارګران راغونډ شول او د خپلو حقوقو غوښتلو په اړه یې مظاهرې او لاریونونه پیل کړل، دا هغه مهال و چې په لویدیځه نړۍ کې صنعتي انقلاب راغلی و، ولې د کارګرو لپاره یې له خان سره کوم ښه زېری او ارمغان نه درلود، نو ځکه دوی هم په لاریونونو او اعتصابونو لاس پورې کړ. او د ۱۸۸۶ز د مې په پیل کې یې په ورځ کې د ۸ ساعته کار کولو مطالبه وکړه، ولې د حکومت لخوا ځواب منفي و، د همدې کال د مې په دریمه نېټه په احتجاجي غونډه برید وشو او څلور مزدوران په کې ووژل شول، نو دوی هم په (HEY MARKET SQUARE) کې راغونډ شول، پولیسو او امنیتي چارواکو د دوی (کارګرو) د ایسارولو لپاره پر هغوی تشدد وکړ او په دې وخت کې بمي چاودنه وشوه او د پولیسو یو صاحب منصب په کې ووژل شول.
د صاحب منصب له وژل کېدا وروسته پولیسو پر تش لاسو مظاهرینو بریدونه کول او په دې ټس کې یې په درجنونو کارګران ووژل شول او ګڼ شمېر ټپیان شول. پانګه والو (د سرکار په مرسته) د دوی ډېر مشران ونیول او په دار یې وځړول، سره له دې چې پانګه والو د هغوی خلاف کوم ثبوت هم نه درلود، چې هغوی په دې پېښو کې ککړ وي. د کارګرانو مشر وویل: زموږ ککرۍ به ختمې کړئ، خو زموږ غږ نشی غلی کولی.
هو! د دې زیار او زحمت په پایله کې په ټوله نړۍ کې د کارګرو د کار موده ۸ ساعته وټاکل شوه. کارګر خپلې خولې بهوي، لاس ټناکې کوي او د شتمنو کورونه ودانوي، د هغوی لپاره د هوساینې او سوکالۍ اسباب برابروي. د مې میاشتې لومړۍ ورځ د کارګرو د ورځې په نوم نومول شوې، په دې ورځ د حکومتونو غونډې او جلسې جوړوي، له مبالغو ډک تقریرونه او وېناوې کوي، د دروغو ژمنې او وعدې کوي، ولې په حقیقت کې هیڅ هم نه وي، ځکه کارګر په همدې ورځ هم په خورا بېړه خپل کارځای ته منډې وهي، څو یې په کار کې خلل او خنډ را نه شي!!
په اسلام کې د کارګر او مزدور حقوق د لمر غوندې روښانه د یو رسول الله صلی الله علیه وسلم وایي: «أعطوا الأجیر اجره قبل أن یجف عرقه.» ابن ماجه ژباړه: د اجیر او مزدور مزدوري د هغه له خولو وچېدو مخکې ورکړئ.
هو! د کارګر او مزدور حقوق روښانه دي، خوظالمان مظلومو کارګرو ته هغوی مزدوري، حقوق او امتیازات په سم ډول نه ورکوي او بل دا چې له ۴۵ کلونو راهیسې زموږ هېواد ته هم د دروغجنو مرتدو کمونیستانو لخوا د بدمرغۍ سېلاب راغلی او د هېواد لوی او واړه کارګر مو ډېر ستونزمن ژوند تېروي. ډېر داسې کارګران شته، چې په خپل کار کولو کې پوه او مهارت لري؛ خو څوک یې د عمر ډېروالي (زړښت) او یا د وړوکوالي له امله کار ته نه بیایي، نو هغه د ډېر عمر والا او د کم سن خاوندان مایوسه او ناهیلي تش لاس کور ته ستنېږي. او د نړۍ ټول حکومتونه دا مسؤلیت او مکلفیت لري، چې د خپلو هېوادونو د کارګرانو لپاره کارونه پیداکړي او له بېکارۍ یې د تل لپاره وژغوري.

شعر و ادب

غزل

حضرت حافظ (رح)

عیبِ رندان مَکُن ای زاهدِ پاکیزه سرشت
که گناه دگران بر تو نخواهند نوشت
من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش
هر کسی آن دِرَوَد عاقبتِ کار، که کِشت
همه کس طالبِ یارند چه هشیار و چه مست
همه جا خانهٔ عشق است چه مسجد چه کِنِشت
سرِ تسلیمِ من و خشتِ درِ میکده‌ها
مدعی گر نکند فهمِ سخن، گو سر و خشت
ناامیدم مکن از سابقهٔ لطفِ ازل
تو پسِ پرده چه دانی که که خوب است و که زشت
نه من از پرده تقوا به درافتادم و بس
پدرم نیز بهشتِ ابد از دست بهشت
حافظا روزِ اجل گر به کف آری جامی
یک سر از کویِ خرابات بَرَندَت به بهشت

***

بلبلی برگِ گُلی خوش رنگ در منقار داشت
و اندر آن برگ و نوا خوش ناله‌هایِ زار داشت
گفتمش در عین وصل، این ناله و فریاد چیست؟
گفت ما را جلوه معشوق در این کار داشت
یار اگر ننشست با ما نیست جای اعتراض
پادشاهی کامران بود، از گدایی عار داشت
در نمی‌گیرد نیاز و نازِ ما با حُسنِ دوست
خُرَّم آن کز نازنینان، بختِ برخوردار داشت
خیز تا بر کِلکِ آن نقاش، جان افشان کنیم
کاین همه نقشِ عجب در گردشِ پرگار داشت
گر مریدِ راه عشقی فکرِ بدنامی مکن
شیخ صنعان خرقه رهنِ خانهٔ خَمّار داشت
وقتِ آن شیرین قلندر خوش که در اَطوارِ سیر
ذکرِ تسبیحِ مَلَک در حلقهٔ زُنّار داشت
چشمِ حافظ زیرِ بامِ قصرِ آن حوری سرشت
شیوه جَنّاتُ تَجری تَحتِهَا الاَنهار داشت

حکایت

حضرت عطار (رح)

از قضا افتاد معشوقی در آب
عاشقش خود را درافکند از شتاب
چون رسیدند آن دو تن با یک دگر
این یکی پرسید از آن کای بی‌خبر
گر من افتادم در آن آب روان
از چه افکندی تو خود را در میان
گفت من خود را در آب انداختم
زانک خود را از تو می‌نشناختم
روزگاری شد که تا شد بی‌شکی
با تویی تو یکی من یکی
تو منی یا من توم، چند از دوی
با توم من ، یا توم، یا تو توی
چون تو من باشی و من تو بر دوام
هر دو تن باشیم یک تن والسلام
تا توی برجاست در شرکست یافت
چون دوی برخاست توحیدت بتافت
تو درو گم گرد، توحید این بود
گم شدن کم کن تو، تفرید این بود

باب آدابهم فی الکلام و السّکوت

حضرت هجویری غزنوی (رح)

قوله، تعالی: «وَمَنْ أحْسَنُ قَوْلاً مِمَّنْ دَعا إلَی اللّه. (٣٣/فصّلت).»
و نیز گفت: «قَوْلٌ مَعروفٌ (٢٦٣/البقره).»
و نیز گفت: «قُولُوا منّا. (١٣٦/البقره).»
بدان که گفتار از حق به بنده فرمان است، چون اقرار به یگانگی وی و ثناهای وی، و خلق را به درگاه وی خواندن و نطق نعمتی بزرگ است از حق تعالی به بنده و آدمی بدان مُمیِّز است ازدیگر حیوانات؛ قوله، تعالی: «وَلَقَدْ کَرَّمَنا بَنی آدَمَ (٧٠/الإسراء).» یک قول مفسران اندر این، قول است. پس هر چند که گفتار از حق به بنده نعمتی ظاهر است آفت آن نیز بزرگ است؛ لقوله، علیه السّلام: «أخْوَفُ ما أخافُ عَلی أمَّتی اللّسانُ.»
و در جمله گفتار چون خمر است که عقل را سست کند و مرد چون اندر شرب آن افتاد هرگز بیرون نتواند آمد و خود را از آن باز نتواند داشت. و چون این معلوم اهل طریقت شد که گفتار آفت است، سخَن جز به‌ضرورت نگفتند؛ یعنی در ابتدا و انتهای سخن خود نگاه کردند، اگر جمله حق را بود بگفتند و الا خاموش بودند؛ از آن‌چه معتقد بودند که خداوند عالِم الاسرار است و مذموم‌اند خلایق اگر خَداوند تعالت کبریاؤه جز چنین دانند؛ لقوله، تعالی: «أمْ یَحْسَبونَ أنّا لانَسْمَعُ سِرَّهم و نَجْویهُم بَلی و رُسُلُنا لَدَیْهِم یَکْتُبُونَ (٨٠/الزّخرف).» یا می‌پندارند که من نمی‌دانم نهانی‌های ایشان؟ بلی می‌دانم و ملایکه نیز بر ایشان می‌نویسند و من عالم الغیب و مطلع الاسرارم. و قوله، علیه السّلام: «مَنْ صَمَتَ نجا. آن که خاموش باشد نجات یابد.» پس اندر خاموشی فواید و فتوح بسیار است و در گفتن آفت بسیار.
و گروهی از مشایخ را بر کلام فضل نهاده‌اند و گروهی کلام را بر سکوت. از آن جمله جنید گفت رضی اللّه عنه که: «عبارت جمله دعاوی است و آن‌جا که اثبات معانی است دعاوی هذر باشد.» و وقت باشد که به سقوط قول اندر حال اختیار معذور گردد؛ یعنی اندر حال تقیه اندر حال خوف، با وجود اختیار و قدرت بر قول و انکار قولش مر حقیقت معرفت را زیان ندارد و به هیچ وقت بنده بی معنی به مجرد دعوی معذور نباشد و حکم این حکم منافقان کنند. پس دعوی بی معنی نفاق آمد و معنی بی دعوی اخلاص؛ «لانَّ مَنْ أَسِّسَ بُنْیانُه علی بیان اسْتَغْنی فیما بَیْنَه و بینَ ربِّه مِنَ اللّسان»؛ یعنی چون راه بر بنده گشاده شد، از گفتار مستغنی گشت؛ از آن‌چه عبارت مراعلام غیر را بود، و حق تعالی بی نیاز است از تعبیر احوال و غیر وی کرای آن نکند که به وی مشغول باید شد و مؤکّد شود این سخن به قول جنید که گفت: «مَنْ عَرفَ اللّهَ کلَّ لِسانُه.» آن که به دل حق را بشناخت زبانش از بیان بازماند؛ که اندر عیان، بیان حجاب نماید.
و از شبلی رضی اللّه عنه می‌آید که: اندر مجلس جنید رضی اللّه عنه بر پای خاست و به آواز بلند گفت: «یا مرادی»، و اشارت به حق کرد. جنید گفت: «یا بابکر، اگر مرادت حق است این اشارت چرا کردی؟ که وی از این مستغنی است و اگر مرادت نه حق است خلاف چرا گفتی؟ که حق تعالی به قول تو علیم است؟» شبلی بر گفتهٔ خود استغفار کرد.
و آن گروهی که کلام را بر سکوت فضل نهادند، گفتند که: «بیان احوال از حق به ما امر است که دعوی به معنی قایم بود واگر کسی هزار سال به دل و به سر عارف باشد و ضرورتی مانع نبود، تا اقرار به معرفت نپیوندد حکمش حکم کافران باشد؛ و خداوند تعالی مؤمنان را بجملگی شکر و حمد و ثنا فرمود؛ قوله، تعالی: «وأمّا بِنِعْمَةِ رَبِّکَ فَحَدِّثْ (١١/الضّحی)»، و ثنا و تحَدث نعمت هراینه گفتاروی بود. پس گفتار ما تعظیم ربوبیت را باشد؛ لقوله، تعالی: «أُدْعُونی استَجِبْ لکُم (٦٠/المؤمن)»، و نیز گفت، جل جَلاله: «أُجیبُ دعوةَ الدّاعِ إذا دَعان (١٨٦/البقره)» و مانند این.
و یکَی گوید از مشایخ، رضی اللّه عنهم: «هر که را بیانی نباشد از روزگار خویش ورا روزگار نباشد؛ که ناطق وقت تو وقت توست.»

لِسانُ الْحال أفْصَحُ مِنْ لسانی
وَصَمْتی عَنْ سؤالِکَ تَرْجُمانی

و اندر حکایاَت یافتم که: روزی ابی بکر شبلی رضی اللّه عنه در کرخ بغداد می‌رفت. یکی را دید از مدعیان که می‌گفت: «السّکوتُ خیرٌ منَ الکلام.» فقال: «سکوتُک خیرٌ من کلامِکَ؛ لأنّ کلامَکَ لغوٌ و سکوتکَ هَزْلٌ، و کلامَی خیرٌ من سُکوتی؛ لأنَّ سکوتی حِلْمٌ و کلامی علمٌ.» خاموشی تو بهتر از گفتار تو؛ از آن‌چه گفتارتو لغو است و خاموشی تو هزل و گفتار من بهتر از خاموشی من؛ از آن‌چه سکوت من حلم است و کلام من علم. اگر علم نگویم حلم بر آن داردم، و اگر بگویم علمم بر آن دارد چون نگویم حلیم باشم و چون بگویم علیم باشم.
و من که علی بن عثمان الجلابی‌ام می‌گویم: کلام‌ها بر دو گونه باشند و سکوت‌ها بر دو گونه: کلام، یکی حق بود و یکی باطل و سکوت، یکی حصول مقصود و آن دیگر غفلت. پس هر کسی را گریبان خود باید گرفت اندر حال نطق و سکوت، اگر کلامش به حق بود گفتارش بهتر از خاموشی و اگر باطل بود خاموشی بهتر از گفتار، و اگر خاموشی از حصول مقصود و مشاهده بود خاموشی بهتر از گفتار و اگر از حجاب و غفلت بود گفتار بهتر از خاموشی.
و عالمی اندر این دو معنی سرگردانند. گروهی از مدعیان مشتی هذر و هوس و عبارتی از معانی خالی بر دست گرفته‌اند، و می‌گویند که: «گفتار فاضل‌تر از سکوت»، و گروهی از جهال، که مَناره از چاه نشناسند، سکوت به جهل خود بازبسته‌اند و می‌گویند: «خاموشی بهتر از گفتار.» و این هر دو همچون یکدیگر باشند.
پس تا که را فرا گفتار آرند و که را خاموش کنند؛ که اصل این معانی آن است؛ «لأنَّ مَنْ نَطَقَ أصابَ أوْ غَلطَ و مَنْ اُنطقَ عَصَمَ مِنَ الشّطَط.» هرکه بگَوید، یا خطَا گویدَ یا صَواب و هَرکه را بگویانند از خطا و خللش نگاه دارند؛ چنان‌که چون ابلیس بگفت: «أنا خَیْرٌ مِنه (١٢/الأعراف)»، تا دید آن‌چه دید، و چون آدم را بگویانیدند: «ربَّنا ظَلَمْنا انْفُسَنا (٢٣/الأعراف)» گفت، تاش برگزیدند.
پس داعیان این طریقت اندر گفتار خود مأذون و مضطر باشند و اندر خاموشی شرم زده و بیچاره. «مَنْ کانَ سَکُوتُه حیاءً کانَ کَلامُه حَیوةً.» آن را که خاموشی از حیا بود کلامش مر دل‌ها را حیات بود؛ از آن‌چه گفتار ایشان از دیدار بود و گفت بی دیدار به نزدیک ایشان خوار بود و ناگفتن دوست‌تر از گفتن دارند تا با خود بودند و چون غایب شدند خلق مر قول ایشان را بر جان نگارند. از آن بود که آن پیر گفت، رضی اللّه عنه: «مَن کانَ سُکوتُه لَهُ ذَهَباً، کانَ کَلامُه لغَیرِه مَذْهَباً.» پس باید تا طالب، زبانی را که خوضش اندر عبودیت بود، خاموش کند تا زیانی که نطقش به ربوبیت بود فرا گفتن آید و عبارات وی صیاد دل‌های مریدان گردد.
و ادب اندر گفتار آن است که بی امر نگوید، و اگر خاموش بود جاهل نباشد و غافل و مرید را باید تا اندر سخن پیران دخل وتصرف نکند و به عبارت بر ایشان غریب نیارد وبدان زبان که شهادت گفته است دروغ و غیبت نگوید و مسلمانان را نرنجاند و درویشان را به نام مجرد نخواند و تا چیزی از وی نپرسند نگوید و سخن گفتن ابتدا نکند و شرط خاموشی درویش آن بود که بر باطل خاموش نباشد و شرط گفت آن که جز حق نگوید و این را فرع بسیار است و لطایف بیشمار فامّا بدین مقدار بسنده کردم مر خوف تطویل را. و اللّه اعلم بالصّواب و الیه المرجِعُ و المآب.

افغان پلاوي له سعودي شرکتونو سره تړونونه...

د افغان حاجیانو لپاره د عمارو، ترانسپورټ، صحت، غذا او نورو اسانتیاو برابرولو په هدف سعودي عربستان ته سفر کړی وو. د دغه هیئت مشر مولوي صاحب عبدالولي حقاني وویل، هلته یې په ټولو اړوندو برخو کې له مختلفو شرکتونو سره د باکیفیته او مناسب قیمت قراردادونه لاسلیک کړي دي.

دغه راز په غونډه کې د فی نفر حاجي د ټول مصرف په هکله تفصیلي بحث او ارزونه هم وشوه چې ژر به یې د ارشاد، حج او اوقافو وزارت لخوا تفصیلي جزئیات په داګه شي.همدارنګه په غونډه کې د پورته ذکر شوو موضوعاتو ترڅنګ کاونډیو هیوادونو کې د افغان مهاجرو حجاجو لپاره هم د معلمینو د تعیین او تدریب او یو لړ نورو مسائلو په اړه لازم تصامیم و نیول شول.

په هېواد کې د ملاریا د له منځه وړلو لپاره...

د روغتیا نړیوال سازمان استازي، پر ټولو اړخونو غږ وکړ چې د نګونو د هوارولو او په افغانستان کې د ملاریا د له منځه وړلو په برخه کې د خپلو ژمنو او د عمل د بیا تازه کولو لپاره اقدام وکړي.

د عامې روغتیا وزارت د مسؤلینو د څرګندونو له مخې؛ په ۲۰۲۲م کال کې د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د ملاریا ۱۲۵ زره ۷۸۸ پېښې ثبت شوې چې ۹۰ سلنه یې له ننګرهار، کونړ، لغمان او نورستان څخه راپور شوې دي.

دا په داسې حال کې ده چې له ۲۰۱۶ څخه تر ۲۰۲۲م کال پورې په هېواد کې د ملاریا په پېښو کې ۶۷ سلنه کمښت راغلی و، خو په ۲۰۲۲م کال کې د پېښو شمېر د ۲۰۲۱ کال په پرتله، ۴۵ سلنه زیاتوالی ښیي.

هلمند کې ګڼ شمېر ښوونځي ودانۍ...

د زده کړو په بهیر منفي اغېز کړی دی.

د دغه ښوونځي یو زده کوونکي ولي محمد باختر آژانس ته وویل: «ښوونځی مو ودانۍ او پاکو اوبو ته لاسرسی نه لري، قلم، کتابچې او کتابونو نشته، دې چارې زموږ د زده کړو پر روان بهیر منفي اغېز کړی دی.» په همدې حال کې د یادې ولسوالۍ اوسېدونکي په نورو برخو کې د دغه ستونزو سربېره د زده کړو برخه کې هم د دغه ستونزو د حل غوښتنه کوي.

بل لوري ته د دغه ولایت د پوهنې رئیس مولوي محمد عوض انصاري د زده کوونکو پر وړاندې پرتې ستونزې منې خو وایي، چې د یو شمېر ښوونځیو د رغونې چارې د یونیسف او ای.ار.سي موسسو له لوري تر کار لاندې دي، چې دېر ژر به ورغول شي. انصاري زیاته کړه، چې دا ستونزه یوازې مارجې ولسوالۍ نه بلکې؛ په یو شمېر نورو ولسوالیو کې هم د تېرو جګړو او تاوتریخوالي له امله ښوونځي او نور دولتي تاسیسات ړنګ شوي، چې د بیارغولو لپاره یې هڅې پیل شوې دي.

خبر کشته شدن افسر تاجکستان در نبرد با...

افسران ارشد مرزی تاجکستان، درنبرد با شورشیان وارد شده از خاک افغانستان کشته شده است ادعایی که به شدت از سوی مسوولان محلی بدخشان، ولایت مرزی افغانستان با تاجکستان، رد شد.معزالدین احمدی رییس اطلاعات و فرهنگ بدخشان، شماری از رسانه را به نشر اخبار مغرضانه متهم کرد و گفت: این افسرنظامی تاجکستان در نبرد با قاچاقبران مواد مخدرکشته شده است نه شورشیان وارد شده از خاک افغانستان.او گفت که هیچ شورشی در بدخشان حضور ندارد و هیچ تهدیدی در برابر کشورهای همسایه نیز وجود ندارد.رییس اطلاعات وفرهنگ بدخشان می‌گوید که آنان همچنان بنا بر دستور عالیقدر امیرالمومنین «حفظه الله»، به پیکارشان با مواد مخدر ادامه می دهند.

په سوډان کې روانې شخړې او د اسلامي...

همدغو یوه ګوته راټوله کړې نو سوک ترې جوړ شي، چې د خلکو خولې ماتوي! د سوډان یو پخوانې ولسمشر به بهرنی څپلې نه پښو کولې هغه دا احساس درلود چې ولې د یوه بهرني هیواد جوړې څپلې په پښو کړي او په دې هم سره یې خپل ملت او اسلامي امت ته دا احساس ورکاوه چې دوی هم باید علم حاصل کړي ترڅو د خپلې پوهې پرمټ په کور د ننه داسې شیان جوړ کړي چې موږ یې نورو هیوادونو ته صادر کړو چې په دې ترتیب سره وکولی شو د نړۍ د پرمختللو هیوادونو سره د سیالۍ جوګه شو او دارنګه په اقتصادي، زراعتي، ساینسي، طبي، تجارتي، فرهنګي او داسې نورو برخو کې په خپلو پښو ودرېږو او خپل استقلالیت تل وساتو. هغه د همدغو مفکورې په درلودلو سره د ښکیلا ګګرو هیوادو د دسیسو ښکار او له صحنې لرې کړای شو. نن هم که واکمن مسلمانان د استعمار په خطرناکو توطیو ځان پوه نه کړي پایله به یې هم د عراق، لیبیا، سوډان، یمن، سوریې او نورو اسلامي هیوادونو په څېر وي هیله ده چې نن وپښ ځانونه په ویدو ونه وهي او له دغه زرین چانس د مسلمانانو د وحدت په اړه اعظمي ګټه پورته کړي او د غفلت له خوبه راپورته شي.

برای بقای نظام آماده‌ی هرگونه...

قربانی استند. دفتر مطبوعاتی ریاست الوزراء روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت که مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی ریاست الوزراء امارت اسلامی افغانستان با نمایندگان و متنفذین اقوام شهر گردیز دیدار نمود. در این دیدار که در قصر سپیدار انجام شد، بزرگان و جوانان، نظام اسلامی را خواست همه‌ی افغان‌ها دانسته و گفتند که به خاطر آن قربانی‌های زیادی داده شده است. آنان افزودند که تمام مردم گردیز و پکتیا برای بقا و حراست از نظام کنونی آمادهٔ هرگونه قربانی استند. بزرگان و متنفذین متذکره برخی از پیشنهادات و خواست‌های مردم گردیز را با معاون سیاسی ریاست الوزراء شریک ساختند.در این دیدار معاون سیاسی ریاست الوزراء، امارت اسلامی را خانه‌ی مشترک همه‌ی افغان‌ها خواند و گفت که تمام مسوولین امارت اسلامی در خدمت مردم می‌باشند. وی افزود که امارت اسلامی حل مشکلات مردم را مسوولیت خویش می‌داند. مولوی عبدالکبیر به بزرگان و متنفذین متذکره اطمینان داد که به پیشنهادات و خواست‌های آنان توجه جدی خواهد شد.

اشتراک ۳۰ هزار افغان در مراسم...

معلولین و مهاجرین شامل می باشند. به گفتهٔ محترم شیخ الحدیث دوکتور نور محمد ثاقب، تمامی مجتمع‌های حجاج در سطح زون‌ها ترمیم و تجهیز گردیده، ضمن عقد قرارداد با شرکت هوایی کام ایر، امسال از چهار زون (کابل، هرات، بلخ و قندهار) پروازها انجام خواهد شد. شیخ صاحب افزود: تسهیلات لازم از قبیل، اسکان، سه وقت غذا و ترانسپورت اعم در مکه و مدینه برای حجاج در نظر گرفته شده و قرار است اولین پرواز حجاج به تاریخ اول جوزای سال روان از خاک افغانستان به جانب عربستان سعودی صورت گیرد.شیخ الحدیث دوکتور نور محمد ثاقب همچنان گفت با راه اندازی پروسه‌ی رقابتی در سطح ۳۴ ولایت کشور، معلمین شایسته و بادرایت جذب گردیده که امسال مجموعاً ۶۵۲ معلم حجاج را همراهی نموده و برای ۴۵ حاجی یک معلم توظیف خواهد شد. شیخ صاحب پیرامون مصارف حج امسال نیز در صحبت‌های خویش گفت، بر اثر سعی و اهتمام دلسوزانه مسوولان امور، امسال مصارف هر حاجی مبلغ ۳۹۲۴ دالر معادل ۳۴۰ هزار افغانی در نظر گرفته شده است.

د روسیې د دفاع وزیر د څرګندونو په...

چانه اجازه نه ورکوي، چې د افغانستان خاوره د نورو هیوادونو په ضد وکارول شي او له نورو هیوادونو څخه، په خاتګړي توګه د سیمې له هیوادونو څخه هم تمه لري، چې د خپلو هغو مخه ونیسي، چې افغانستان ته د ورانکارو پېښو لپاره د دا خلیدو هڅه کوي.

په تأسف سره باید ووایو، چې په افغانستان کې د نا امنۍ څو وروستۍ پېښې د سیمې د څینو هیوادونو اتباعو له لوري ترسره شوي دي، دا ستونزه ایجابوي چې دغه حکومتونه خپل مسؤلیت ادا کړي.

د اسلامي امارت د لاسته لاوړنو رښتینې...

مرستندویه ماموریت یا یوناما سیاسي مشر سکاټ سمیټ او مل پلاوي د ریاست الوزراء د سیاسي معاونیت د دفتر له عمومي رئیس مولوي ذاکر سره په سپیدار ماڼۍ کې ولیدل.

په دې لیدنه کې د یوناما د سیاسي برخې مشر سکاټ سمیټ د اسلامي امارت لخوا د امنیت ټینګښت او په افغانستان کې اقتصادي پرمختګونو ته په اشارې وویل، یوناما د افغانستان اسلامي امارت د لاسته راوړنو رښتینې تصویر د ملګرو ملتونو له سازمان او نړۍ سره شریک کړی دی.

هغه وویل، په افغانستان کې له موجوده امنیت څخه په استفادې د یوناما لوړ پوړي مسؤلین توانیدلي چې د افغانستان لرې پرتو سیمو ته سفر وکړي.

ښاغلي سکاټ سمیټ په دې لیدنه کې له اسلامي امارت څخه غوښتنه وکړه، څو د نجونو د زدکړو او ښځینه وو د کار په تړاو اقدامات ترسره کړي.

وروسته د سیاسي معاونیت د دفتر عمومي رئیس مولوي ذاکر په افغانستان کې د یوناما کاري ماموریت اړین یاد کړ وې ویل، اړمنو افغانانو ته د مرستو رسولو او د هېواد د پرمختګ په برخه کې د ملګرو ملتونو د مرستندویه ماموریت(یوناما) هڅو او فعالیت ته اړتیا ده.

نوموړي زیاته کړه، یوناما دې د دوحې راتلونکې ناستې ته د اسلامي امارت د لاسته راوړنو په تړاو کره معلومات وړاندې او هغوی دې د افغانستان اسلامي امارت رسمیت پېژندلو ته وهڅوي.

کاهش نرخ تکت شماری از پروازهای...

کابل، «کابل دوبی، کابل، «کابل استانبول، کابل، «کابل، - ریاض کابل» به گونهٔ کوتاه مدت، تعیین شد.

در خبرنامه آمده است که پس از این نرخ بعدی با نشست نمایندگان شرکت‌های هوایی و تیم فنی وزارت ترانسپورت و هوانوردی و با درنظر داشت تمام هزینه‌های عملیاتی تعین می‌شود.

گفتنی است که در حال حاضر نرخ تکت پرواز سکتورهای (کابل - جده - کابل) از ۹۴۰ دالر به ۷۸۰ دالر و از (کابل - ریاض - کابل) از ۱۰۱۰ دالر به ۸۲۰ دالر کاهش یافته است 'کابل- دوبی کابل از ۶۷۲ دالر به ۶۰۰ دالر و نرخ تکت پرواز کابل استانبول از ۹۰۰ دالر به ۸۸۰ دالر کاهش یافته است

پیش از این، رهبری وزارت ترانسپورت و هوانوردی، برای شریک ساختن شکایت‌های مردم نسبت به نرخ تکت‌های پرواز، با نمایندگان شرکت‌های هوایی کام ایر و آریانا افغان دیدار کرده بود.

د کندهار له لارې پاکستان ته...

مراسمو کې د هېواد د سوداګرۍ او پانګونې خونې رئیس محمد یونس مهمند د افغانستان له لارې پاکستان ته د ترکمنستان د ګازو انتقال د هېواد د اقتصادي پیاوړتیا لپاره یو مهم ګام یاد کړ.

نوموړي زیاته کړه، چې مخکې د ایران له لارې پاکستان ته ګاز انتقالېدل، چې د اسلامي امارت په راتګ سره افغانستان د ټرانزېټ له اړخه امن شوی، نو ځکه له دې ادرسه په لویه کچه صادرات ترسره کېږي.

ورته مهال د کندهار د ګمرک رئیس مولوي محمد حامد احمد وویل، چې په ۱۴۰۰ کال کې د افغانستان له لارې ۲۲ زره ۸۹۱ محمولې ترانزیټ منځنی آسیا او نورو هېوادونو ته شوي وو، چې په ۱۴۰۱ کال کې د ترانزیټ د محمولو شمېر ۵۳زره ۶۷۹ ته ورسېد.

مولوي احمد داډ ورکړ، چې له ترکمنستان څخه د افغانستان له لارې پاکستان ته د ګازو په صادراتو کې به هېڅ ډول خنډ او خنډ رانه شي.

د مراسمو په پای کې ۵۰ محمولې ګاز، چې له ترکمنستان څخه کندهار ته رارسېدلي وو، د سپین بولدک له لارې پاکستان ته ولېږدول شول.

از قاچاق و استخراج غیرقانونی معادن...

این وزارت دیرو با نشر خبرنامه‌یی گفت: شیخ‌الحدیث شهاب‌الدین دلاور سرپرست وزارت معادن و پترولیم طی یک سفر کاری به میدان وردک با رئیس و کارمندان ریاست معادن این ولایت دیدار و وضعیت معادن را در آن ولایت بررسی نمود.

مولوی نعمت الله شاهد رئیس معادن ولایت میدان وردگ با ارائه گزارش کاری آن اداره گفت: در سال گذشته ریاست معادن میدان - وردگ با ۲۸ شرکت مختلف تفاهم‌نامه استخراج را عقد نموده است که حدود ۶۰ میلیون افغانی عواید جمع آوری نموده و از این طریق توانسته است فرصت‌های کاری مستقیم و غیر مستقیم را برای مردم این ولایت فراهم نماید.

شیخ شهاب الدین دلاور سرپرست وزارت معادن و پترولیم گفت: ولایت میدان وردک از نظر منابع طبیعی خیلی غنی بوده و تاکید نمود: مسوولیت همه‌ی ما است تا از این منابع به درستی حافظت نموده و از قاچاق و استخراج غیر قانونی و خود سر معادن جلوگیری نماییم.

وی همچنان از معدن نفرایت یوسف خیل ولسوالی سالار دیدن نموده و برای بهبود روند استخراج به شرکت قراردادی هدایات لازم داد.

رهایی ۵۶ افغان از زندان...

پاکستان آزاد شدند و با هزینهٔ امارت اسلامی به کشور بازگردانده شدند.

گفتنی است تا کنون دو هزار و دو صد هفتاد و شش افغان که به اتهام نداشتن اسناد و اقامت غیر قانونی از سوی پولیس پاکستان بازداشت و زندانی شده بودند از زندان‌های مختلف آنکشور آزاد و به کشوربازگشته اند.

د کابل - میدان وردګو سړک د بیارغونې...

ورونکو او مسافر وړونکو موټرو له چلوونکو څخه غوښتنه کړې چې د دغې پروژې د کار تر بشپړېدو پورې د میدان وردګو له تنګۍ لارې کابل او نورو ولایتونو ته تګ راتګ وکړي. دغه وزارت ویلي، چې پر دغه لاره کوچنیو مسافر وړونکو موټرو لپاره بدیل مسیر آماده شوی او مسافر کولی شي له دې یادې لارې څخه تګ راتګ وکړي.

نجات یک کودک از نزد آدم...

چنگ آنان نجات و به خانواده‌اش تحویل داده شد.

در پیوند به این قضیه سه تن از سوی پولیس بازداشت شده اند.

کاظمی قمی: مشکلات امروز افغانستان میراث...

دیدار با سفیر قزاقستان در تهران در مورد کارکرد مثبت نشست‌های منطقه‌یی و انتظار نقش حمایتی سازمان ملل از این نشست‌ها تاکید کرده‌است.»

کاظمی قمی افزوده است منطقه در قبال افغانستان مسؤول است و راه حل بحران افغانستان باید در منطقه دنبال شود.

به گفتهٔ او، «مشکلات امروز افغانستان، از جمله بحران اقتصادی، میراث بیست سال اشغال‌گری امریکا است و نشست دوحه باید به این مشکلات پایان بدهد.»

بندیانو ته د سواد زده کړې لپاره ښوونځي...

د تعلیم او تربیې مسوولینو له اړوندو ټولګیو لیدنه وکړه او هلته یې د زده کوونکو او ښوونکو ستونزې واورېدې او د حل داډ یې ورکړ.

د دغه بندخونې رییس مولوي مقتدا حفیظ الله دې برخه کې د پوهنې ریاست فعالیتونه وستایل او یاده برنامه یې د بندیانو لپاره یو الهي نعمت او په تیارو کې روښانه ډیوه وبلله او د سواد زده کړې برنامې اړوند ټولو رسمي چارو کې بشپړه همکاري څرګنده کړه.

د یادونې ور ده، چې اوسمهال په دغو ټولګیو کې ۱۸۰ تنو ته د لیک لوست زده کړې ورکول کېږي.

یونسکو با اداره تعلیمات تخنیکی و...

که اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی، روز گذشته برنامه‌های آموزشی سه ماهه خیاطی و سیستم برق آفتابی را به گونه‌ی عملی در انستیوت تکنالوژی افغان آغاز کرد.

د غوري سیمنټو په تولید کې زیاتوالی...

د غوري سیمنټو فابریکه په ۱۳۴۱ هجري کال کې فعالیت پیل کړی چې اوسمهال پکې تر ۸۰۰ شاوخوا کسان په بېلابېلو برخو کې په کار بوخت دي.

Shariat Daily

Shariat
Published by
Islamic Emirate of Afghanistan
M. Ebrahim Nabil ، Director of Gov.dailies
0782080666
Chief Editor : Farooq Ghaljai/ 0778635852
Email: info@shariatdaily.com
WWW.shariatdaily.com ویب سایت:

شریعت
د لیکوال هیئت تر نظر لاندې
د دولتي ورځپاڼو عمومي رئیس:
م محمد ابراهیم نبیل ۰۷۸۲۰۸۰٦٦٦
مسؤل مدیر: فاروق غلجی/ ۰۷۷۸٦۳۵۸۵۲
د شریعت برېښنا لیک: info@shariatdaily.com
پته: د بهرنیو چارو وزارت ته مخامخ - د اطلاعاتو او کلتور وزارت نوې ودانۍ
شماره توزیع و شکایات: ۰۷۷٦۷۸۸٤٤۷ / ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

Monday 01 May 2023 / Established: 1995 / 2nd Season / Vol: 169

سوئیس ۱۳ فرمان تحریمی علیه امارت اسلامی را تعدیل می‌کند

شورای دولت فدرال سوئیس اعلام داشته است که ۱۳ فرمان مرتبط با تحریم‌های مالی علیه امارت اسلامی را با اهداف بشردوستانه از اواسط ماه جوزا تعدیل می‌کند. شورای دولت فدرال سوئیس گفته است که ۱۳ فرمان مرتبط با تحریم‌های مالی علیه امارت را از ابتدای ماه جون (اواسط جوزا) تعدیل می‌کند.

رسانه‌های غربی گفته اند این شورا با نشر اعلامیه‌یی گفته است که با پیروی از برنامه‌های بشردوستانه سازمان ملل متحد دست به چنین اقدامی زده است. با تعدیل این فرمان‌ها، شورای فدرال سوئیس می‌تواند به کمک‌رسان‌ها اجازه دهد برای ارائه کمک‌های بشردوستانه به افراد و شرکت‌های تحریم شده در افغانستان، روابط تجاری داشته باشند، پول یا کالا به آنها انتقال دهند. شورای فدرال سوئیس می‌گوید که فرمان‌های تعدیل شده از ابتدای ماه جون عملی خواهد شد. ملل متحد این‌گونه اقدام‌ها را در بهبود وضعیت جاری افغانستان مهم می‌داند. به گفتهٔ دفتر هماهنگ کننده امور بشری سازمان ملل متحد (اوچا) ۲۸ میلیون افغان نیازمند کمک‌های بشردوستانه فوری هستند. پیش از این حکومت کانادا هم اعلام کرده بود که در قانون این کشور، تعدیلاتی می‌آورد تا سازمان‌های کمک‌رسان اجازه یابند که به نیازمندان در افغانستان کمک‌های بشردوستانه را برسانند.

افغان پلاوي له سعودي شرکتونو سره یو لړ تړونونه لاسلیک کړل

شریعت: د حج او اوقاف وزارت پلاوي چې د افغان حاجیانو لپاره د عمارو، ترانسپورټ، صحت، غذا او نورو اسانتیاو برابرولو په هدف سعودي عربستان ته سفر کړی و، هلته یې په تولو اړوندو برخو کې له مختلفو شرکتونو سره د باکیفیته او مناسب قیمت قراردادونه لاسلیک کړي دي. د ریاست الوزراء مطبوعاتي دفتر پرون د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره وویل: د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزرا اداري مرستیال محترم مولوي عبدالسلام حنفي په مشرۍ د ۱۴۴۴ هـ ق د حج او عمرې ملي کمېټې غونډه ترسره شوه. د غونډې په پیل کې، مکې مکرمې او مدینې منورې ته د تللي پلاوي (هیئت سکن) مشر مولوي عبد الولي حقاني خپل کاري راپور وړاندې کړ. د سکن هیئت د روان ۱۴۴۴ هـ ق د روژې مبارکې میاشتې پر دوهمه نیټه په مکه مکرمه او مدینه منوره کې ۵مخ

په هېواد کې د ملاریا له منځه وړلو لپاره ګړندۍ هڅې

د عامې روغتیا وزارت پرون «د پانګونې، نوښتونو او کړنلارو د پلي کولو له لارې د ملاریا محو» تر شعار لاندې د اپریل ۲۵مه (د ملاریا پر وړاندې د مبارزې نړیواله ورځ) ونمانځله. په همدې مناسبت په کابل کې جوړه شوې غونډې ته د عامې روغتیا وزارت د خدمتونو وړاندې کولو معین حبیب الله آخندزاده، وویل: په ۲۰۲۲م کال کې د ملاریا ۲۴۷ میلیونه پېښې د ملاریا په ۸۴ اخته هېوادونو کې اټکل شوې وې او د قضیو شمېر د ۲۰۲۰م کال په پرتله شاوخوا دوه میلیونه ډېر دی چې ۹۵ سلنه پېښې په افریقا پورې اړه لري. د هغه په وینا، په ۲۰۲۲م کال کې د ملاریا له لوړ خطر سره مخ ولایتونو کې څه د پاسه دوه میلیونه او ۲۷۹ زره پشه خانې (د مچیو جالۍ) وېشل شوې دي. آخند زاده ډاډ ورکړ چې د عامې روغتیا وزارت په هېواد کې د ملاریا بشپړ له منځه وړلو ته ژمن دی او په ورته وخت کې له ملي او بین المللي شریکانو څخه یې وغوښتل چې په دې برخه کې دې د افغانستان له عامې روغتیا وزارت سره خپلو مرستو او همکاریو ته دوام ورکړي. دغه راز د ملګرو ملتونو سازمان د پراختیایي ادارې (یو.ان.ډي.پي) استازې مېرمن ثریا په بېلابېلو برخو په ځانګړې توګه روغتیایي برخه کې د دې ادارې د فعالیتونو په اړه معلومات ورکړل او ژمنه یې وکړه چې دغه اداره د افغانستان له عامې روغتیا وزارت او خلکو سره خپلو همکاریو ته دوام ورکوي. په همدې حال کې، د روغتیا نړیوال سازمان استازي محمد اختر وویل: په ۲۰۲۲ م کال کې، افغانستان د ملاریا ۱۲۵ زره ۷۸۸ پېښې راپور کړې وې چې د ۲۰۲۱ م کال په پرتله شاوخوا ۴۵ سلنه زیاتوالی ښیي. هغه زیاته کړه: د ملاریا د وروستي نړیوال راپور له مخې چې د ۲۰۲۲م کال په ډسمبر میاشت کې خپور شو؛ ملاریا په ۲۰۲۱ م کال کې له ۶۱۹ زره کسانو ژوند اخیستی دی. د هغه په وینا، د نړیوال روغتیایي سازمان راپور په ختیځې مدیترانې حوزه کې د ۲۰۱۰ او ۲۰۲۱ م ترمنځ، د ملاریا اټکل شوې پېښې ۳۸ سلنه او د ملاریا له امله د مړینو اټکل شوي شمېر ۵۵ سلنه زیاتوالی ښیي. ۵مخ

جاده‌ی عمومی غوریان - شاهراه اسلام قلعه، قیرریزی می‌شود

کارقیرریزی جاده‌ی عمومی غوریان- شاهراه اسلام قلعه، به زودی آغاز می‌شود. این شاهراه سیزده کیلومتر طول و دوازده متر عرض دارد که به هزینه‌ی یکی از کشورهای عربی ساخته می‌شود. به گفتهٔ مسوولان در هرات، سرک غوریان تا شاهراه هرات اسلام قلعه قیرریزی می‌شود. شهروندان هرات، از تلاش‌ها برای قیرریزی این جاده استقبال می‌نمایند. نثار احمد روشنانی نماینده مردمی غوریان می‌گوید که با قیرریزی این جاده، مشکلات مردم حل شده و قریه‌های زیاد با هم وصل می‌شود و همچنان راه غوریان تا هرات نیز کوتاه می‌شود.

مولانا نعیم الحق حقانی رئیس اطلاعات وفرهنگ هرات می‌گوید که با قیرریزی این سرک همچنان ساحه تیر پل که از مکان‌های قدیمی و دیدنی کهسان است نیز مورد توجه گردشگران قرار خواهد گرفت.

تېرکال د طبیعي پېښو له امله زرګونو تنو ته مرګ ژوبله اوښتې

له طبیعي پېښو سره د مبارزې وزارت چارواکو ویلي، چې په ۱۴۰۱ لمریز کال کې د طبیعي پېښو له امله له ۱۰۰۰ ډېرو کسانو خپل ژوند له لاسه ورکړی او له دوو زرو ډېر نور ټپیان شوي دي. د دغه وزارت ویاند شفیع الله رحیمي ویلي، چې د دغو پېښو په پایله کې ۴۰ زره کورونه په بشپړه یا جزوي توګه ویجاړ شوي او ۹۰ زره څاروي له منځه تللي دي.

میدان وردګو کې یولک حیوانات واکسینېږي

د میدان وردګو په ټولو ولسوالیو کې د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست له لوري د FAO موسسې په مالي لګښت حیواناتو ته د Lumpy Skin disease یا پوستکي دانې ناروغۍ په مقابل کې ۹۹ زره دوزه واکسینو د تطبیق کمپاین پیل شو. په دغه ولایت کې د FAO موسسې مسول حامد سلیمي وویل، چې Lumpy Skin یوه ساري ناروغي ده، په افریقایي هېوادونو کې رامنځته شوې او تر افغانستان پورې را ورسېده ګڼ شمېر څاروي یې ووژل نو په همدې موخه مو د مالدارانو د ملاتړ لپاره د دغې ناروغۍ ضد واکسینو کمپاین پیل کړ، چې پرې ۶ میلیونه او ۳۰۰ زره افغانۍ لګښت راځي. ورته مهال د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست د مالدارۍ آمر محمدالله شهید زوی وویل، چې د دغه واکسینو د تطبیق لپاره مو د میدان وردګو له هرې ولسوالۍ څخه ۲ تنه حیواني ډاکټران را غوښتي تر څو یاد واکسین د ۲ میاشتو په موده کې تطبیق کړي. د یادونې وړ ده، چې د واکسینو په دغه کمپاین کې چې دوه میاشتې به دوام وکړي یوازې غوا او خوسکیو ته واکسین ور کول کېږي.

هلمند کې ګڼ شمېر ښوونځي ودانۍ نه لري

د هلمند د مارجې ولسوالۍ په ځینو سیمو کې ګڼ شمېر ښوونځي ودانۍ نه لري او ماشومان یې تر شنه آسمان لاندې زده کړې کوي. د دغه ولسوالۍ د پنځم بلاک ښوونځي یو شمېر زده کوونکو وایي، چې د دوی د ودانیو د نشتوالي سربېره د څښاک پاکو اوبو، قلم، کتابچې او نورو درسي توکو ته لاسرسی نه لري او دې برخه کې له ګڼ شمېر ستونزو سره لاس او ګرېوان دي او دې چارې یې ۵مخ

مسوولان بدخشان:
خبر کشته شدن افسر تاجکستان در نبرد با شورشیان از افغانستان حقیقت ندارد

مسوولان محلی بدخشان ادعای برخی رسانه‌ها که گویا افسر ارشد نظامی تاجکستان در درگیری با شورشیان وارد شده از افغانستان کشته شده است را رد کردند. آنان می‌گویند که این افسرارشد نظامی تاجکستان در درگیری با قاچاقبران مواد مخدر کشته شده است نه شورشی‌های وارد شده از افغانستان.

برخی رسانه‌ها گزارش داده اند که کامران رجب زاده، از... ص۵

د ترانسپورټ او هوایي چلند وزارت:
هرات کې به د مسافرو لپاره ترمینال جوړ شي

شریعت: دترانسپورټ اوهوایي چلندوزارت سرپرست ملاحمید الله اخندزاده هرات ته د خپل سفر په ترڅ کې د دغه ولایت والي ته ډاډ ورکړ چې د هرات ښار جنوبي خوا کې د مسافر وړلو ترمینال جوړولو او د سیمه ییزې ادارې نورو غوښتنو او وړاندیزونو ته د رسېدو لپاره به له هېڅ ډول هڅو څخه ډډه ونه کړي. د ترانسپورټ او هوایي چلند وزارت پرون د یو خبرپاڼې په خپرولو سره وویل: چې د دې وزارت سرپرست ملا حمید الله اخندزاده هرات ته د خپل سفر په ترڅ کې د دغه ولایت له والي مولانا نور احمد اسلام جار سره وکتل. د دغې کتنې په پیل کې د هرات والي مولانا نور احمد اسلام جار دغه ولایت ته دترانسپورټ اوهوایي چلندوزارت سرپرست ملا حمید الله اخندزاده سفر څخه د هرکلي ترڅنګ د هرات ښار جنوبي خوا کې د مسافر وړلو ترمینال جوړول، د هرات - کندهار ترمنځ پروازونو پیل او د ترانسپورټي بندرونو سېسټم برېښنايي کولو باندې ټینګار وکړ. ورته مهال ملا حمید الله اخندزاده ډاډ ورکړ، چې د هرات ښار جنوبي خوا کې د مسافر وړلو ترمینال جوړولو او د سیمه ییزې اداري نورو غوښتنو او وړاندیزونو ته د رسېدو لپاره به له هېڅ ډول هڅو څخه ډډه ونه کړي.

توقیف ۳۵ تُن نمک و پنج هزار کارتن شیر بی کیفیت

شریعت: ریاست اداره ملی غذا و ادویه در ننگرهار نزدیک به ۳۵ تن نمک و پنج هزار کارتن شیر بی کیفیت را طی دو ماه گذشته توقیف و ضبط نموده است. ادارهٔ ملی غذا و ادویه دیروز با نشر تویتی گفت: طی دو ماه گذشته، نزدیک به ۵ هزار کارتن شیر بی خاصیت و ۳۵ تن نمک بی‌کیفیت از سوی نمایندگی این اداره در ننگرهار ضبط شده است. این اداره گفته است که شیر های ضبط شده تنها رنگ سفید شیر را دارد، اما ترکیبات آن چیز دیگر و شیر نمی‌باشد که به نام‌های مختلف تجارتی وارد کشور می‌شود. به گفتهٔ این اداره، ۳۵ تن نمک ضبط شده، نیز از کیفیت کافی برخوردار نیست و آمیخته با خاک می‌باشد که قابل استفاده نبوده و به صحت شهروندان زیان می‌رساند. پیش از این نیز، ریاست اداره ملی غذا و ادویه ننگرهار، ۱۵۰ تن نمک را به دلیل بالا بودن آیودین و خاصیت زهری آن، از گمرک ننگرهار ضبط کرده بود.

لغمان کې د غنمو حاصلات زیات شوي

د لغمان د الینګار ولسوالۍ بزګران وایي، چې سږکال یې د غنمو حاصلاتو د زیاتوالي ترڅنګ په اقتصادي برخه کې هم ښه والی راغلی دی. د دغه ولسوالۍ یو شمېر بزګرانو ویلي، چې د حاصلاتو د زیاتوالي لامل د اورښتنو زیاتوالی، د جګړې نشتوالی او د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست له خوا د اصلاح شویو تخمونو ورکړه بولي.

ورته مهال د الینګار ولسوال قاري زاهد الله فاتح بیا وایي، چې په یاده ولسوالۍ کې د بزګرانو د غنمو د حاصلاتو د زیاتوالي ترڅنګ په دغه ولسوالۍ کې اوس د خلکو په اقتصادي برخه کې هم ښه والی راغلی دی. د یادونې وړ ده، چې په لغمان کې شاهي کانال هم یوه لویه اقتصادي پروژه ده، چې په جوړېدو سره به یې زرګونه هکتاره ځمکه خړوبه شي او د قوش تېپې کانال په څېر لوی اقتصادي پرمختګ به رامنځته کړي.

لوګر کې د رسنیو سرغړونو ته د رسېدنې کمېټه جوړه شوه

په لوګر کې د رسنیو سرغړونو ته د رسېدنې کمېټه جوړه او خپله لومړنۍ غونډه یې د اطلاعاتو او کلتور رئیس رفیع الله صمیم، د اطلاعاتو آمر امین الله صفا، د ولایت مقام، امنیې قومندانۍ، استخباراتو او څلورمې پلې لوا ویاندویانو هم شتون درلود ترسره کړه. د دې غونډې په پیل کې د اطلاعاتو او کلتور ریاست د یادې کمېټې د موخو او صلاحیتونو پر تړاو هر اړخیز مالومات وړاندې او د غونډې له ګډونوالو یې غوښتنه وکړه، چې له یادې کمېټې سره د اصولو مطابق د رسنیو د ستونزو د حل په برخه کې پوره همکاري او همغږي وکړي. همداراز د غونډې ګډونوالو په وار سره د یادې کمېټې له جوړېدو خوښي څرګنده کړه او ترڅنګ یې ډاډ ورکړ، چې د دغې کمېټې له لارې به د رسنیو په برخه کې له هېڅ ډول هڅو او همکاریو ډډه ونه کړي.